

Kapka

ZPRAVODAJ STÁTNÍHO PODNIKU POVODÍ ODRY

Malé vodní nádrže

strany 10–13

Úvodní slovo generálního ředitele

Milé kolegyně, vážení kolegové,

setkáváme se – letos už potřetí – u dalšího vydání našeho časopisu Kapka. Ani jsme se nenadáli a jsou za námi prázdniny i valná část dovolených a my se při plnění svých úkolů začínáme dívat do závěrečného čtvrtletí roku 2012.

Za tím uplynulým se ohlížíme v Kapce. Zhodnotíme ekonomické výsledky prvního pololetí, seznámíme se se závěrečnou fází odstraňování povodňových škod z let 2009 a 2010, vrátíme se k některým odborným i sportovním podnikům, které se buď uskutečnily na území našeho povodí, nebo se jich zástupci našeho podniku zúčastnili v jiných povodích. Podrobněji se podíváme tentokrát na malé vodní nádrže, které jsme převzali od ZVHS. Zhodnotíme situaci jak z pohledu jejich technického stavu, tak z pohledu potřebnosti přípravy a náročnosti případných opatření. Společně s tímto tématem si rovněž můžete přečíst obsáhlejší článek zabývající se rozbořem odtokových poměrů na tocích ve správě našeho podniku. Tyto články jsou jako obvykle doplněny aktualitami a kratšími informacemi, které doplní mozaiku zajímavostí z naší činnosti.

Přeji Vám, vážení čtenáři, příjemné chvílky strávené ve společnosti naší Kapky a do závěrečného čtvrtletí pak Vám všem přeji hodně sil a pracovního elánu, aby se nám společně podařilo naplnit všechny zbývající úkoly tohoto roku. U příštího vydání se s Vámi těším opět na shledanou.

Ing. Miroslav KRAJÍČEK
generální ředitel
státního podniku Povodí Odry

Úvodní slovo generálního ředitele	2
Z NAŠICH JEZŮ:	
Jezy na Odře v Ostravě	3
Ochranná hráz v Bohumíně-Vrbici	4
AKTUALITY	5
EKONOMICKÉ INFORMACE:	
Ekonomické výsledky za leden až červenec 2012	6
	
Stav odstraňování povodňových škod z let 2009 a 2010	6
PŘEDSTAVUJEME ÚSEK:	
Vodohospodářský provoz Frýdek-Místek	8
XXXIII. přehradní dny 2012, Seč – Ústupky	9
Vodohospodářská padesátka – Novohradské hory	9
	
TÉMA KAPKY: Malé vodní nádrže – informace o průzkumech a prvních opatřeních na vodních nádržích	10
Z aktuálních informací o řešení některých problémů na úseku odtokových poměrů v povodí Odry	14
	
FAUNA & FLÓRA:	
Ptáci v povodí Odry:	
Pojďme se projít kolem vody.....	18
Podnikové vodohospodářské sportovní hry – SMILOVICE 2012	20
Sportovní akce na Slezské Hartě	21
XXXV. vodohospodářské sportovní hry Pardubice, 23. až 25. srpna 2012	21
	
PŘEDSTAVUJEME OSOBNOST:	
Prof. Ing. Jaromír Říha, CSc.	22
JUBILEA	23
NAPSALI O NÁS	23

Jezy na Odře v Ostravě

K nejvýznamnějším jezům v působnosti státního podniku Povodí Odry patří ty na řece Odře – v Ostravě-Přívoze, km 11,83 (obrázek 1) a ve Lhotce, km 14,94 (obrázek 2 a 3). Oba byly vybudovány v polovině šedesátých let minulého století v rámci tzv. úpravy Odry Kopytov – Svinov. Staly se tehdy klíčovými objekty pro odběr užitkové vody pro ostravský průmysl a dodnes tuto funkci plní, byť výše nároků na odběrná množství vody se během vývoje poněkud snížila na dnešních celkových 0,2 m³/s. Nejvýznamnějšími odběrateli jsou BorsodChem MCHZ (od jezu Lhotka) a koksovna Svoboda (integrováný odběr od jezu Přívoz).

Výškové spády u obou jezů jsou sice odlišné (u jezu Přívoz 2,1 metru, u jezu Lhotka 3,8 metru), ale co se týká principu konstrukce jejich spodní stavby i hradicích konstrukcí (s dutou klapkou) jsou oba jezy shodného typu. I šířky přelivů (dvakrát po 20 metrech) jsou shodné. Ojedinelé bylo řešení spodních staveb jezů, a to použití dvou tuhých předepínaných betonových polorámů, oddílatovaných ve středním pilíři. Předepnutí konstrukce bylo použito proto, aby se čelilo nepříznivým účinkům důlních poklesů na stabilitu objektů. U jezu ve Lhotce byla dodatečně vybudována malá vodní elektrárna o výkonu 0,65 MW, obdobné energetické využití se zvažuje i na jezu v Přívoze. Aby jezy nevytvářely překážky pro migraci vodních živočichů, připravuje se zřízení rybích přechodů. V obou případech mají být přechody umístěny na levém břehu, na přívozském jezu to má být s využitím mrtvého ramene Odry.

Ochranná hráz v Bohumíně-Vrbici

Státní podnik Povodí Odry zahajuje v září 2012 realizaci stavby ochranné hráze v Bohumíně-Vrbici. Hráz ochrání obyvatele, nemovitosti a infrastrukturu Bohumína-Vrbice před povodněmi na Odře a Orlovské Stružce. Zejména v roce 1997, ale i v roce 2010 byl Bohumín, místní část Vrbice, povodněmi silně poznamenán.

Trasa nové ochranné hráze začíná na levém břehu Orlovské Stružky u železniční trati z Bohumína do Ostravy, kopíruje levý břeh Stružky a poté se odklání podél břehu Vrbického jezera směrem na Ostravu a na konci zástavby Vrbice se zavazuje do násypu silnice II/647.

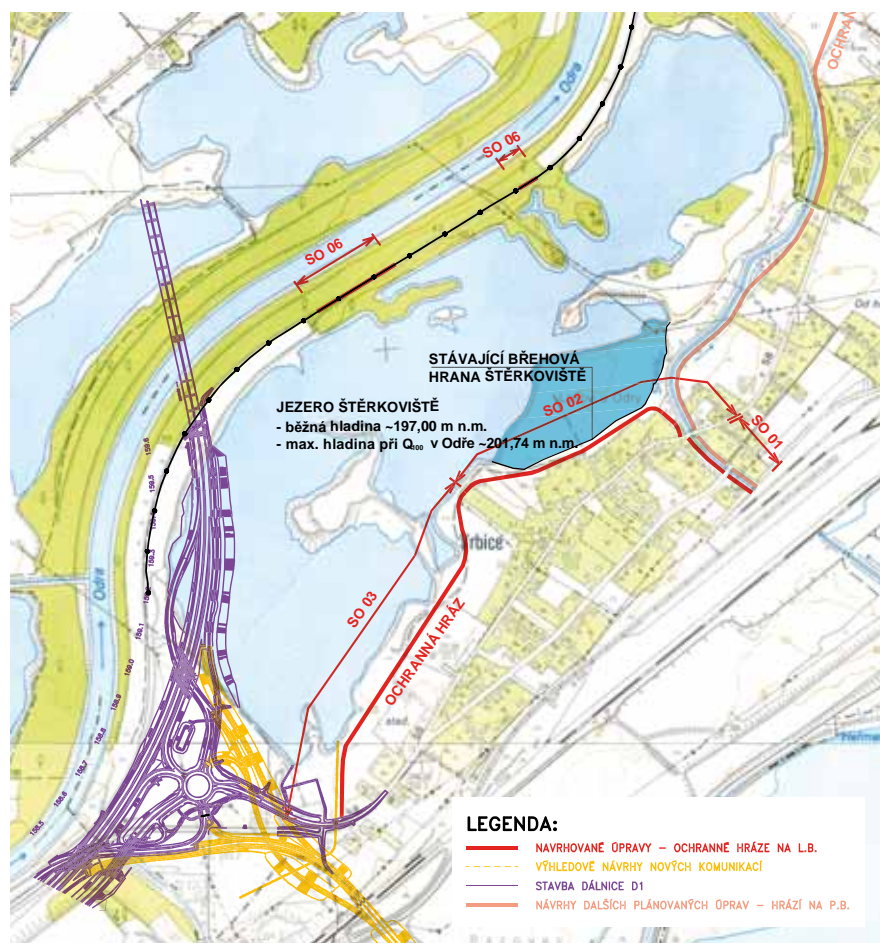
Složité název akce „**LB hráz na Orlovské Stružce – alternativa č. 2, Bohumín-Vrbice, km 0,000–2,000, stavba č. 5602**“ naznačuje, že realizaci stavby předcházela dlouhá a náročná příprava. Původní koncepcí podle studie protipovodňových opatření Bohumínska počítala s umístěním hráze podél levého břehu Stružky od železniční trati

až k pravobřežní hrázi Odry u soutoku obou vodních toků. Toto řešení, projekčně zpracovávané od roku 2005, se ve fázi dokončené dokumentace pro územní rozhodnutí ukázalo jako technicky a ekonomicky náročné, zejména z toho důvodu, že Vrbické jezero se nacházelo v ochráněném území za hrází a rozdíl hladin mezi jezerem a řekou Odrou během povodně by dosahoval pěti metrů. Nový návrh trasy hráze podél břehu Vrbického jezera problém s rozdílem hladin vyřešil a jezero bude při povodních zatopené. Nová trasa hráze ovšem byla v rozporu s územním plánem, a jelikož se nepodařilo projednat s vlastníky všechny dotčené pozemky, došlo ve fázi dokončené dokumentace pro územní rozhodnutí k zastavení přípravy do doby schválení změny územního plánu Bohumína, která by řešila zařazení ochranné hráze mezi veřejně prospěšné stavby. Koncem roku 2009 byla změna č. 5 územního plánu Bohumína schválena a v návaznosti na to proběhla aktualizace dokumentace pro územní rozhodnutí, včetně dokončení projednání vlastnických vztahů

k dotčeným pozemkům. Územní rozhodnutí pro stavbu nabylo právní moci v červnu 2011. Vypracování projektové dokumentace pro stavební povolení a pro provádění stavby znamenalo řešit už detaily technického řešení stavby. Práce na projektové dokumentaci pro stavební povolení byly dokončeny v září 2011, stavební povolení bylo vydáno v lednu 2012. Příprava akce byla završena v srpnu 2012 dokončením veřejné soutěže na zhotovitele stavby.

Výsledkem složité přípravy stavby je návrh protipovodňové ochranné hráze, která

Protipovodňová ochranná hráz ochrání zastavěnou část Bohumína-Vrbice před povodněmi na Odře a Orlovské Stružce do výše návrhové hladiny 201,74 m n. m. s převýšením 0,5 metru.

Zakreslení ochranné hráze

ochrání zastavěnou část Bohumína-Vrbice před povodněmi na Odře a Orlovské Stružce do výše návrhové hladiny 201,74 m n. m. (odpovídá dnešní Q_{100}) s převýšením 0,5 metru. Současná míra ochrany Vrbice je na úrovni přibližně Q_{5-10} .

Samotná ochranná hráz je navržena jako heterogenní s návodním jílovým těsněním, celková délka hráze je 1735 metrů. Šířka koruny hráze bude 3,5 metru se zpevněním, sklon svahů je 1:2–2,5, výška hráze je závislá na konfiguraci terénu a pohybuje se v rozmezí 0,5–2 metru, v místě sníženého břehu jezera na okraji Vrbice dosahuje výška až čtyř metrů. Na břehu Orlovské Stružky bude zemní hráz podél zástavby nahrazena v délce přibližně 100 metrů betonovou zídou s hrazeným prostupem nad šybkou vodovodu. Pro přejezd přes hráz budou v místech křížení se stávajícími komunikacemi vybudovány zpevněné přejezdy.

Financování stavebních nákladů akce je zajištěno prostřednictvím programu Ministerstva zemědělství ČR „129 120 Podpora prevence před povodněmi II“. Náklady na provedení stavby mírně převyšují částku 51 milionů Kč. Realizace stavby bude probíhat v období září 2012 až srpen 2013.

Bc. Radomír DOLEŽEL
investiční odbor

AKTUALITY

Naše webové stránky jsou archivovány v Národní knihovně

Na náš podnik se v červenci obrátili pracovníci Národní knihovny v Praze s informací o zřízení archivu webových stránek vybraných podniků a institucí z různých oblastí lidské činnosti. Tento archiv má sloužit vedle uchování tištěných materiálů ke studiu a dokumentaci elektronických materiálů a jejich uchování pro budoucí generace. Přitom pracovníci Národní knihovny požádali o souhlas se zařazením webových stránek státního podniku Povodí Odry do tohoto archivu, neboť je vyhodnotili jako zdařilé, s vysokou informační a vypovídací hodnotou. Archivace bude probíhat přibližně dvakrát ročně, aby byl zachycen aktuální obsah webových stránek i jejich případný grafický a obsahový vývoj v průběhu času. Smlouva o archivaci stránek byla podepsána v srpnu letošního roku. O uvedené skutečnosti vypovídá logo WebArchivu na našich stránkách.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Atlas toků povodí Odry

Na odboru VHKL v současné době připravujeme Atlas toků povodí Odry. Měl by obsáhnout 25 největších a nejvýznamnějších toků a zájemce ze strany veřejnosti by měl přiměřenou formou informovat o hlavních problémech a okolnostech, jež ten který tok provázají. Především by se měl zaměřit na stav koryt toků a na dnes velice sledovanou otázku – kde, jakým způsobem a proč je původní morfologie koryta uměle dotčena. Atlas obsáhne i informace o stavu povodňové ochrany a dále výčet a popis nejvýznamnějších vodohospodářských objektů na tocích,

užívání vody a ovlivnění množství a kvality vody. Text doplní mapy a obrazová dokumentace. Budoucí stav toků atlas přiblíží, pouze bude-li se jednat o záměry týkající se nejbližšího plánovacího období. Náplň atlasu by se měla stát součástí webových stránek státního podniku.

Ing. Břetislav TUREČEK
vedoucí odboru VHKL

Informace o zrušení organizační složky státu – Zemědělské vodohospodářské správy

Od 1. ledna 2011 převzaly státní podniky Povodí a Lesy ČR na základě organizačního opatření Ministerstva zemědělství ČR správu drobných vodních toků včetně práva hospodařit se státními pozemky, které k nim přísluší a které do té doby spravovala Zemědělská vodohospodářská správa, organizační složka státu (dále jen ZVHS). Na základě Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR – Ústředního

pozemkového úřadu, č. j. 226973/2011-MZe-13302, ze dne 5. ledna 2012, v právní moci ode dne 8. března 2012, došlo k převodu příslušnosti hospodařit s další částí majetku státu (vodní nádrže, čerpací stanice, liniové a hlavní odvodňovací zařízení – dále jen HOZ), s níž dosud hospodařila ZVHS, a to na Pozemkový fond ČR s účinností od 1. července 2012. Ten také převzal působnost ZVHS v agendě plnění úkolů ve veřejné správě v oblastech upravených zejména stavebním a vodním zákonem (vydávání vyjádření a stanovisek vyžádaných podle ustanovení příslušných právních předpisů pro činnost správních úřadů, plnění povinností vlastníků vodních děl a další).

ZVHS byla Opatřením Ministerstva zemědělství ČR ke dni 30. června 2012 zrušena.

Další informace, spojené s uvedenou změnou správy HOZ, lze získat také na adrese: Pozemkový fond České republiky, Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3 nebo na portálech MZe www.eagri.cz a Pozemkového fondu ČR www.pfcr.cz.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Upozornění na Hydrologický Silvestr 2012

Poslední den hydrologického roku, připadající na 31. říjen, je jistě důvod k oslavě. Při té příležitosti proběhne již 5. ročník společenské akce spojené s promítáním fotografií ze společenských akcí za uplynulých 12 měsíců. Pro účastníky bude ve dnech 26. až 28. října 2012 připraveno zázemí rekreačního střediska ve Vernířovicích. Zájemci se mohou hlásit u paní Zdeňky Davidové (tel.: 596 657 311). Bližší informace rád poskytne prezident akce – pan Martin Otto (tel.: 596 657 263).

Mgr. Ondřej BUREL
referent odboru VHKL

Ekonomické výsledky za leden až červenec 2012

Z hlediska plnění celkových ročních úkolů v oblasti ekonomiky se průběžné výsledky hospodaření státního podniku za období od ledna do července letošního roku vyvíjejí poměrně pozitivně. V tomto období bylo dosaženo hospodářského výsledku ve výši 57 611 tisíc Kč, což je o 5 546 tisíc Kč více oproti časovému plánu.

Daří se plnit zejména tržby za výrobu elektrické energie a v posledních dvou měsících se významně zlepšily i tržby za odběry povrchové vody, a to především v oblasti průmyslu.

Vývoj struktury výsledkové části ekonomiky tak lze hodnotit i s ohledem na úsporu některých nákladových položek jako velmi příznivý. Pozitivní je zejména skutečnost, že překročení celkových nákladů se odehrává v oblasti oprav a udržování majetku, což je jedna ze základních funkcí státního podniku Povodí Odry. Daří se průběžně naplňovat roční plán v oblasti odstraňování

povodňových škod z let 2009 a 2010, které je nutné dokončit v letošním roce s ohledem na pravidla příslušných dotačních podprogramů ministerstva zemědělství (MZe). Pozitivně se na dosažených výsledcích projevilo dále i kladné saldo reálného pojistného plnění oproti v minulosti vytvořeným dohadným položkám.

Co se týká rozvahové části ekonomiky, došlo k nárůstu aktiv, a to zejména oběžných, konkrétně v oblasti krátkodobého finančního majetku. Jeho hodnota bude v následujícím období roku postupně klesat s ohledem na plánované úhrady realizovaných oprav a především investic hrazených z vlastních zdrojů (převážná většina fakturace proběhne ve druhém pololetí roku). Stav dlouhodobého majetku oproti stejnému období minulého roku poklesl vlivem uplatněných odpisů, přičemž nejvyšší míra odepisování je u strojů a zařízení.

Stav pohledávek po lhůtě splatnosti je na dále stabilizovaný a představuje zejména

nároky uplatněné v konkurzních a insolvenčních řízeních.

V hodnoceném období došlo ke zlepšení struktury pasiv jako zdroje krytí veškerého majetku, a to ve prospěch vlastního kapitálu. Zároveň došlo ke snížení dlouhodobé zadluženosti vlivem úhrady posledních splátek návratné finanční výpomoci na dostavbu VD Slezská Harta a snížení ostatních dlouhodobých závazků z titulu vratky záručních kaucí investičním dodavatelům. Celkově lze vývoj ekonomiky státního podniku za prvních sedm měsíců roku 2012 zhodnotit jako stabilní a ze současných vývojových trendů lze očekávat splnění ročních plánovaných ukazatelů, včetně ukončení akcí programového financování v oblasti odstraňování povodňových škod z let 2009 a 2010, jejichž dotační podprogramy MZe budou ke konci letošního roku ukončeny.

Ing. Petr KUČERA
ekonomický ředitel

Stav odstraňování povodňových škod z let 2009 a 2010

V roce 2009 a opětovně i v roce 2010 byla oblast povodí Odry zasažena extrémními povodněmi.

Povodňové události z roku 2009 měly charakter bleskových povodní a proběhly ve třech povodňových vlnách. První byla zaznamenána 24. června 2009 na Novojičínsku, a to zejména na vodních tocích Luha, Jičínka a Sedlnice, kde byly překročeny 100leté průtoky. Následky této povodně měly devastující účinky na zástavbu podél postižených vodních toků a bohužel došlo i k devíti obětem na životech. Další blesková povodeň proběhla 26. června 2009 a postihla hlavně oblast Jeseníků, tj. povodí Bělé, Vidnávky, toků v Rychlebských horách a částečně i horní Opavy. Největší škody vznikly na řece Vidnávce, kde byl zaznamenán 50letý průtok. Při této povodni byly dvě oběti na životech. Třetí významná povodňová vlna byla zaznamenána 1. července 2009 na Husím potoce, kde kulminační průtok naměřený

Morávka před opravou

ve Fulneku dosáhl téměř 100leté vody. Tato blesková povodeň se naštěstí již obešla bez lidských obětí.

Povodňové události, které oblast povodí Odry následně postihly v roce 2010, neměly na rozdíl od roku 2009 charakter

EKONOMICKÉ INFORMACE

Morávka po opravě

v km 18,340–20,270 ve finančním objemu 34 728 tisíc Kč.

Nejrozsáhlejšími akcemi, realizovanými v rámci odstraňování povodňových škod z roku 2010, byly opravy Odry v km 3,987–11,830 ve výši 28 790 tisíc Kč a Ostravice v km 15,725–16,415 ve výši 21 342 tisíc Kč. Odstraňování povodňových škod bylo financováno z dotačních prostředků podprogramů Ministerstva zemědělství ČR č. 229 116 a 229 117, z pojistného plnění v rámci uplatnění živelního pojištění a z vlastních zdrojů státního podniku.

Stav realizace odstraňování povodňových škod (PŠ) k 31. červenci 2012 dle jednotlivých zdrojů financování je uveden v následujících přehledech.

bleskových povodní, ale jejich příčinou byly významné srážkové úhrny ve druhé polovině měsíce června, které s ohledem na značnou nasycenost povodí vyústily v plošně rozsáhlou odtokovou reakci. První povodňová vlna proběhla 13. až 19. května 2010, kdy byly zasaženy především severní svahy Beskyd s pravostrannými přítoky Odry (Olše, Ostravice aj.). Největších průtoků s dobou opakování až 100 let bylo dosaženo na střední Ostravici, Morávce, dolní Olši a na Odře v soutoku s Olši v oblasti Bohumína. K převedení první povodňové vlny významnou měrou přispěla vodní díla VH soustavy v povodí Odry, kdy bez vlivu nádrží Šance a Morávka by došlo ve Frýdku-Místku k vybřežení Ostravice a ke vzniku velkých škod. Povodňovými událostmi ve druhé fázi, tj. ve dnech 2. až 6. června 2010, byla zasažena i jesenícká část povodí.

Po povodních došlo k vyčíslování hmotných škod na majetku ve správě státního podniku Povodí Odry, přičemž celkové odhady škod dle jednotlivých škodních protokolů činily 166 556 tisíc Kč v případě povodní z roku 2009 a 450 299 tisíc Kč v případě povodní z roku 2010. Skutečné výdaje na odstraňování těchto škod na základě výsledků výběrových řízení a realizace oprav poškozeného majetku činí 133 698 tisíc Kč v případě škod z povodní roku 2009 a 295 380 tisíc Kč v případě povodňových škod z roku 2010. V rámci procesu transformace ZVHS

do státního podniku Povodí Odry byla převzata také realizace akcí odstraňování po-

Přehled odstraňování PŠ 2009 k 31. červenci 2012

Výše povodňových škod	Povodí Odry		ZVHS		Celkem Povodí Odry	
	v tis. Kč	počet akcí	v tis. Kč	počet akcí	v tis. Kč	počet akcí
Škodní protokoly před VŘ	166 556	59	93 292	13	259 848	72
Výdaje na odstranění PŠ po VŘ	133 698	58	82 734	12	216 432	70
Uhrazeno k 31. 7. 2012	133 698	58	65 713	8	199 411	66
Zbývá k úhradě	0	0	17 021	4	17 021	4

Výše povodňových škod	Celkem Povodí Odry dle zdroje financování					
	dotace MZe	počet akcí	pojišťovna	počet akcí	VZ	počet akcí
Uhrazeno k 31. 7. 2012	122 836	26	65 495	29	11 080	11
Zbývá k úhradě	16 027	3	0	0	994	1
Celkem	138 863	29	65 495	29	12 074	12

Přehled odstraňování PŠ 2010 k 31. červenci 2012

Výše povodňových škod	Povodí Odry		ZVHS		Celkem Povodí Odry	
	v tis. Kč	počet akcí	v tis. Kč	počet akcí	v tis. Kč	počet akcí
Škodní protokoly před VŘ	450 299	169	58 475	22	508 774	191
Výdaje na odstranění PŠ po VŘ	295 380	161	25 199	22	320 579	183
Uhrazeno k 31. 7. 2012	255 451	144	21 120	21	276 571	165
Zbývá k úhradě	39 929	17	4 079	1	44 008	18

Výše povodňových škod	Celkem Povodí Odry dle zdroje financování					
	dotace MZe	počet akcí	pojišťovna	počet akcí	VZ	počet akcí
Uhrazeno k 31. 7. 2012	165 621	61	72 704	46	38 246	58
Zbývá k úhradě	27 776	11	14 232	4	2 000	3
Celkem	193 397	72	86 936	50	40 246	61

vodňových škod na majetku bývalé ZVHS, kdy odhad škod dle škodních protokolů činí 93 292 tisíc Kč v případě povodní roku 2009 a 58 475 tisíc Kč v případě povodňových škod z roku 2010. Skutečné výdaje na odstraňování těchto škod činí 82 734 tisíc Kč v případě povodňových škod z roku 2009 a 25 199 tisíc Kč v případě škod z povodní roku 2010.

Objemově nejvýznamnější akcí, realizovanou v rámci odstraňování povodňových škod z roku 2009, byla oprava Sednice

Z výše uvedeného vyplývá, že k 31. červenci 2012 je již odstraněno 92 procent škod z povodní roku 2009 a 86 procent škod z povodní roku 2010 a do konce roku 2012 (kdy mají být příslušné dotační podprogramy ukončeny) zbývá dokončit čtyři akce PŠ 2009 v celkovém finančním objemu 17 021 tisíc Kč a 18 akcí PŠ 2010 v celkovém finančním objemu 44 008 tisíc Kč.

Ing. Petr KUČERA
ekonomický ředitel

Vodohospodářský provoz Frýdek-Místek

Do působnosti Vodohospodářského provozu Frýdek-Místek spadá území Frýdku-Místku, částečně Ostravy a Karviné. VHP Frýdek-Místek má celkem 25 zaměstnanců. Do čtyř čtí je zařazeno 20 vodohospodářských dělníků, užívajících jako přechodná prac-

která je podle slov vedoucího provozu svým bystrinným charakterem nejpěknějším ze spravovaných toků. Další drobné vodoteče jsou potoky Dolní Datyňka, Venclůvka, Podšajarka, Ostravická Datyňka, Vlčok, Bílý potok, Baštica a dalších 18 menších

přehrad na našich úsecích toků byl provoz zasažen v letech 1996, 1997 a 2010 povodňovými průtoky s následky, které jsou po povodni z roku 2010 stále patrné. Nejhorší povodňová škoda z roku 2010 byla na sanci břehové nátrže v Paskově s nákladem

viště maringotky. Ty jsou rozmístěny podle aktuální pracovní potřeby, čímž se výrazně snižují nároky na přepravu pracovníků. Na chodu VH úseku se přípravou jednotlivých prací podílí pět techniků. Až na tři ženy jde o ryze mužský pracovní kolektiv, což je odvislé od fyzicky náročné vodohospodářské práce.

Vodohospodářský provoz Frýdek-Místek vznikl v roce 1993 rozdělením původního provozního úseku ve Frýdku-Místku. Od

VHP Frýdek-Místek spravuje celkem 190 kilometrů vodních toků. Páteří celého úseku vodních toků je řeka Ostravice.

roku 2004 je vedoucím pan Čestmír Svobodník. VHP Frýdek-Místek spravuje celkem 190 kilometrů vodních toků; nejvýznamnější tok ve správě představuje řeka Ostravice, která je páteří celého úseku vodních toků. Z 90 procent je upravena břehovým opevněním s protipovodňovým ohrázkováním k ochraně proti 100leté vodě pro města Frýdlant nad Ostravicí a Frýdek-Místek. Mezi další významné větší toky patří Morávka, Olešná, Lučina, Sušanka a Mohelnice,

toků získaných po transformaci od ZVHS. Provoz má ve správě i odlehčovací ramena sloužící k převedení zvýšených průtoků z koryt ovlivněných zástavbou.

K hlavní pracovní náplni provozu patří zajištění průtočnosti koryt spravovaných toků opakovaně prováděnou údržbou (probrírka porostů, kácení dřevin, odstraňování vývrátů stromů, kosení pozemků toků, úprava pozemků vodních děl). Následuje údržba a opravy příčných objektů, podélných staveb a ochranných hrází, které jsou v majetku Povodí Odry, s. p. „Nejvíce práce připadá na přípravu oprav ve smyslu nárůstu administrativy, vznikajících chráněných území Natura 2000 a živočichů. Veškerá příprava prací je odvislá od jarních protipovodňových pochůzek. Na bezproblémový chod provozu má vliv také výběr nových pracovníků, odpovědných za vykonávanou práci, a jejich vztah ke svěřeným strojům a majetku. To spočívá i v komunikaci mezi zaměstnanci úseku navzájem,“ vysvětluje pan Svobodník a pokračuje: „Značný podíl na bezproblémovém průtoku vod na našich tocích mají přehrad, VH díla – Šance, Morávka, Žermanice, Olešná a Baška – pod správou vedoucího Ing. Dalibora Kratochvíla, které pomáhají zmírňovat povodňové průtoky. V zimním období přispívají k nezamrznání koryt, jak se děje na jiných provozech, jež přehradu nemají. I přes vliv

přesahujícím 20 milionů Kč, na jejímž rozsahu se podílelo sdružení na ochranu vod, které v džungli existujících paragrafů bránilo provedení opravy původní menší břehové nátrže z povodně 1997.“

V nejbližší době se na VHP Frýdek-Místek připravuje revitalizace toků Mohelnice a Olešná či protipovodňová ochrana toku Baštica na katastrálním území Starého Města.

Mezi větší investice na úseku v posledních letech patří úprava koryta přírodního spádového stupně na řece Morávce – tzv. hrušky. Jeho tvarem vznikl přírodní stabilizační objekt ovlivňující příznivě posun šterkových sedimentů v toku. V nejbližší době se na VHP Frýdek-Místek připravuje revitalizace toků Mohelnice a Olešná či protipovodňová ochrana toku Baštica na katastrálním území Starého Města. Jedná se o navýšení ochranné hráže na 100letý průtok.

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

XXXIII. přehradní dny 2012, Seč – Ústupy

VD Vrchlice – jediná klenbová hráz v ČR

Ve dnech 19. až 21. června se konal 33. ročník mezinárodní odborné konference Přehradní dny, kterou pořádalo Povodí Labe, s. p., spolu s Českým přehradním výborem. Místem konání byl hotel Jezerka v obci Ústupy u přehrady Seč.

Konference se koná pravidelně každý druhý rok a jejím cílem je seznámit vodohospodářské odborníky s novými poznatky v oblasti navrhování, výstavby a provozu vodních děl, především přehrad. Konference se zúčastnili – někteří i se svými

příspěvky – také zástupci našeho podniku. Zahraniční účast tvořili kolegové ze Slovenska a Polska. V rámci tohoto setkání si specialisté vyměňují zkušenosti související s vodními stavbami a samozřejmě se najde čas i na neformální setkání a diskuse v přátelském duchu. První dva dny konference byly věnovány příspěvkům. Hned na úvod zástupci Českého přehradního výboru informovali o průběhu letošního 24.

přehradního kongresu ICOLD v japonském Kjótu. Dále pokračovaly jednotlivé přednášky, tematicky rozdělené do tří sekcí:

- Bezpečnost přehrad,
- Malé vodní nádrže a suché nádrže, provozní problémy správců VD,
- Těsnicí prvky včetně zavázání do podloží, opevnění svahů sypaných hrází a sanace betonů.

Poslední den byl věnován exkurzím, přičemž byly možné dvě varianty. V té první se jednalo o prohlídky VD Pařížov na řece Doubravě (gravitační hráz z lomového zdiva o výšce 31 metrů z let 1909 až 1913) a VD

Vrchlice na stejnojmenné řece (jediná betonová klenbová hráz v ČR o výšce 40,8 metru z let 1966 až 1970). Ve druhé byly na programu dvě přehrady na řece Chrudimce, a to VD Seč (gravitační oblouková zděná hráz z let 1924 až 1935 o výšce 42 metrů, která jako vodárenská nádrž zároveň slouží i pro rekreační účely) a VD Hamry (sypaná zemní hráz z let 1907 až 1912 o výšce 17,7 metru). Během přesunů bylo možné absolvovat prohlídku města Kutná Hora a ve druhém případě expozici skanzenu Veselý Kopec.

Ing. Radek PEKAŘ

vedoucí provozního úseku

VD Pařížov

Vodohospodářská padesátka – Novohradské hory

Pokud by adresou Povodí Odry nebyla ulice Varenská v Ostravě, zcela určitě by jeho sídlem mohly být takové České Budějovice. Okouzlivá jihočeská metropole, ve které by chtěl žít každý, poskytla ve dnech 7. až 9. září 2012 zázemí pro pořádání již 39. ročníku Vodohospodářské padesátky.

Vlastní pochod se uskutečnil v několik desítek kilometrů vzdálených Novohradských horách, kde se šel pochod naposledy v roce 2001. Z Horní Stropnice jsme vítali k již zdáli viditelnému poutnímu kostelu Nanebevzetí Panny Marie, z nedaleké rozhledny na Kraví hoře se nám otevřel téměř kruhový výhled k Budějovicím, Temešlínu, ale i k našim jižním sousedům. Ještě jsme si mohli

odpočinout u meditačního zvonu, než cesta vstoupila do lesa.

Na jedné z kontrol čekala na účastníky krojovaná dívka s partnerem, nabízející chléb se solí a rum. Těžko říct, který region reprezentovala tímto „podomácku“ vyrobeným

krojem. Okolí Nových Hradů, to jsou zase rybníky, chátrající lázněčky a samozřejmě hrad a zámek. Přestože trasy nepatřily v posledních letech k nejdělsím, daly nám docela zabrat.

Základem úspěchu každého takového pochodu je vydařený večírek. A ten letošní se opravdu povedl. K tanci i poslechu hrála skupina Rosa a většina z nás se mihla na parketu. Vydrželi jsme déle, než jsme plánovali, a nočními ulicemi se vraceli do svých budějovických pelíšků.

Letošního pochodu se za náš podnik zúčastnilo celkem sedm cyklistů, 15 pěšáků a jeden pes. Příští, jubilejní 40. ročník pořádá Povodí Vltavy v okolí Pelhřimova.

Mgr. Ondřej BUREL

referent odboru VHKI

Část cyklistů a pěšáků v cíli

Malé vodní nádrže – informace o průzkumech a prvních opatřeních na vodních nádržích

Po převzetí 23 malých vodních nádrží od bývalé ZVHS do správy Povodí Odry probíhají intenzivně práce na ověřování jejich technického stavu a následně práce na odstraňování zjištěných vad. V minulém roce se uskutečnil inženýrskogeologický průzkum a následně posouzení bezpečnosti pěti vybraných nádrží, jejichž stav se jevil jako nejméně příznivý (zjevné průsaky hrází, nevhodné provedení funkčních objektů atd.).

Výsledkem průzkumu bylo zjištění, že čtyři z pěti nádrží nejsou v dobrém technickém stavu.

Jednalo se o VN Bartošovice I, Bravantice, Budišov, Guntramovice a Kletná. Výsledkem tohoto průzkumu bylo zjištění, že čtyři z pěti nádrží nejsou v dobrém technickém stavu. Na základě těchto skutečností byla zadána rekonstrukce VN Kletná, kde byla za účelem zvýšení bezpečnosti již na

jaře snížena provozní hladina. U zbylých tří nádrží, které nespĺňovaly současné normové požadavky, tj. VN Bravantice, Budišov a Guntramovice, bude zajištěna bezpečnost dílčími opatřeními ve smyslu lokálních sanací potrubí spodních výpustí či dodatečným vybudováním nouzových bezpečnostních přelivů.

V zimě loňského roku proběhly na vybraných nádržích a rybnících kamerové prohlídky spodních výpustí, na základě kterých se nám podařilo odhalit významné defekty na potrubí VN Markvartovice E/I a drobnější defekty na VN Větrkovice, poldru Butovice, Petrově rybníku a dalších. Sanaci těchto poruch se snažíme zajistit lokálně pomocí krátkých vložek a chemickou injektáží.

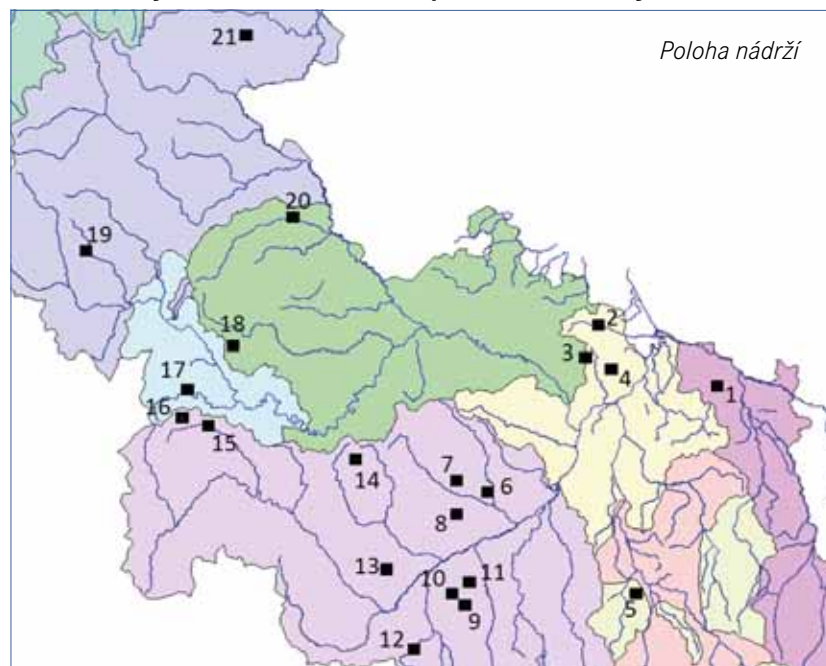
V letošním roce pokračujeme v inženýrskogeologickém průzkumu a posouzení dalších šesti nádrží. Jedná se o VN Markvartovice E/I, Markvartovice F, Hať, Bartošovice II, Větrkovice a Hořejší Kunčice. Na VN Hořejší Kunčice proběhlo navíc letos na jaře zkušební napuštění. Proces ověřování skutečného stavu hrází a bezpečnosti VD čítá několik fází. Jedná se zejména o studium archivních podkladů, inženýrskogeologický průzkum (geofyzikální měření a vrtné

sondy), výpočet stability hráze a posouzení vodního hospodářství. V první fázi získáme skutečný geologický profil hráze a podloží, na základě kterého se pak spočítá stabilita. V dalších fázích se určí mezní bezpečná hladina a posoudí se, zda nádrž převede návrhovou 100letou a kontrolní 1000letou povodňovou vlnu. Nevyhoví-li některý z parametrů požadavkům normy, jsou dále navržena nápravná opatření pro zajištění bezpečnosti.

Za jednu z nejzajímavějších fází inženýrskogeologického průzkumu považují geofyzikální měření.

Za jednu z nejzajímavějších fází inženýrskogeologického průzkumu malých vodních nádrží považují geofyzikální měření, které slouží k prvotnímu zjištění skladby hráze a podloží. Jedná se o kombinaci těchto geofyzikálních metod: dipólové elektromagnetické profilování (DEMP), odporová tomografie (OT), spontánní polarizace (SP) a mikrogravimetrie (MG).

Přehled malých vodních nádrží ve správě Povodí Odry

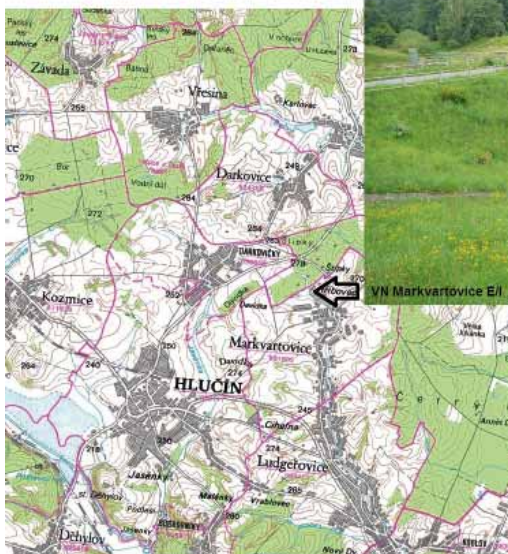
1	Poldr Lutyňka
2	VN Hať
3	VN Markvartovice E/I, E/II
4	VN Markvartovice F
5	SN Hlínský 1, 2
6	VN Bravantice
7	VN Bílovec
8	Poldr Butovice
9	VN Bartošovice 1
10	VN Bartošovice 2
11	VN Bartošovice 3
12	VN Starý Jičín
13	VN Kletná
14	VN Větrkovice
15	VN Budišov
16	VN Guntramovice
17	VN Dvorce
18	VN Hořejší Kunčice
19	VN Václavov
20	VN Pocheň
21	Ekologický rybník Liptaň

TÉMA KAPKY

Metoda DEMP patří mezi elektromagnetické geofyzikální metody. Měřeným parametrem je zde zdánlivá vodivost geologického prostředí. Toho lze využít pro sledování materiálového složení hráze a relativní propustnosti prostředí hráze. Hlíny a jílly mají ve srovnání s pískem a štěrky výrazně nižší odpory. Vodivost, resp. odpor prostředí závisí také na obsahu vody ve zkoumaném prostředí. Za předpokladu homogenity hráze kolísání odporů často odpovídá změnám v nasycení tělesa hráze vodou, a tedy ukazuje na možnou existenci průsaků.

Metoda OT spočívá v měření měrných odporů zemín a hornin pomocí velkého množství elektrod umístěných podél profilu. Elektrody jsou spojeny speciálním kabelem, který umožňuje elektrody postupně zapojovat jako proudové i potenciálové. Díky tomu lze proměřit velký počet variant elektrodového uspořádání s různou geometrií a hloubkovým dosahem. Celkový hloubkový dosah měření závisí na maximální vzdálenosti proudových elektrod. Metoda SP sleduje přirozený elektrický potenciál horninového prostředí. Při průzkumu hrází se nejčastěji setkáme s filtračním potenciálem, který vzniká filtrací vody přes porézní prostředí. Obecně při filtraci platí, že ve vodě rozpouštěné anionty se hromadí v místě vsaku do porézního prostředí. Je však třeba odlišit toto přirozené elektrické pole od rušivých polí vzniklých např. na železných podzemních konstrukcích, v blízkosti elektrifikované železnice apod. Výstupem měření jsou profilové křivky – grafy elektrických potenciálů. Na základě jejich analýzy lze vymezit místa možných průsaků vody hrází.

Metoda MG se detailně zabývá studiem tíhového pole Země. Při průzkumu hrází jsme díky vysoké přesnosti měření tíhového pole schopni odlišit i nevelké změny v objemových hmotnostech použitých materiálů. Hlavním cílem měření bývá ověřit stav okolí spodní výpusti s ohledem na míru hutnění materiálů a případný výskyt větších kaveren. Tato metoda je závislá i na sebe-menším chvění zemního tělesa. Měření na

VN Markvartovice E/I – oprava poruchy potrubí spodní výpusti

VN Hořejší Kunčice značně zkomplikovalo zemětřesení v Indonésii, na VN Markvartovice F byl naopak problém se skluznými obilí v těsné blízkosti hráze.

VN Markvartovice E/I

Jedná se o suchou nádrž s menší předřazenou nádrží (Markvartovice E/II). Obě nádrže leží na vodním toku Ludgerovický potok v obci Markvartovice. Soustava byla vybudována v roce 1980 a od té doby slouží jako protipovodňová ochrana obce Markvartovice.

Vybrané parametry VN Markvartovice E/I:

Vodní tok	Ludgerovický potok
Maximální hladina	253,00 m n. m.
Hladina stálého nadržení	suchá nádrž
Celkový objem	23 378 m³
Druh hráze	homogenní, zemní
Výška hráze	4,0 m
Délka hráze	79,0 m

Na první pohled zaujme na VN Markvartovice E/I pštrosí farma v zátopě. Po převzetí nádrže od bývalé ZVHS byla hráz zarostlá náletovými dřevinami, nedochovala se téměř žádná projektová dokumentace

Na první pohled zaujme na VN Markvartovice E/I pštrosí farma v zátopě.

z období realizace a její technický stav byl nejasný. Pracovníci VHP Ostrava provedli v rámci běžné provozní údržby vykácení návodního i vzdušního svahu hráze a nezbytné opravy na vypouštěcím zařízení. Při revizi potrubí spodní výpusti v prosinci roku 2011 byla zjištěna závažná porucha – rozpojení jednoho ze spojů potrubí přibližně o 10 centimetrů. Na návodním svahu hráze nad zadní stěnou požeráku byl navíc pozorován propad zeminy, který mohl mít souvislost se vznikem průsakové cesty kolem spodní výpusti a následným vymíláním materiálu.

V prvotním návrhu sanace poruchy se uvažovalo o překopání hráze a výměně potrubí nad poruchou. Cena opravy by se tak mohla vyšplhat až na 2 miliony Kč, což by bylo více než dvojnásobek původní pořizovací ceny celé soustavy nádrží E/I + E/2. Po zhodnocení všech alternativ bylo navrženo technické řešení obsahující vyplnění spáry cementovou mazaninou, osazení krátkých

vložek a vytvoření těsnicí clony chemickou injektáží s cílem přerušit případnou průsakovou cestu. Náklady na sanaci poruchy se tak podařilo snížit na necelých 190 tisíc Kč, a to včetně projektu, injektáže prasklin na konstrukci požeráku a svedení drenáže z pozemků nad nádrží. VN Markvartovice E/I je dále zařazena do druhé etapy inženýrsko-geologického průzkumu a bude posouzena dle normy TNV 75 2935 – Posuzování bezpečnosti vodního díla při povodních.

VN Kletná

Jedná se o vodní nádrž, která byla vybudována v roce 1968 zejména s cílem protipovodňové ochrany obce Suchdol nad Odrou. Nádrž leží na Kletenském (Suchdolském) potoce, který se vleývá do Odry. Vzhledem k nevyhovujícímu převádění povodňových průtoků a zaplavování obce byla realizována „přeložka Kletenského potoka“, která spočívala ve vybudování nového skluzu pod stávajícím křížením hráze a bezpečnostním přelivem. Toto opatření umožňuje převádět povodňové průtoky mimo obec Suchdol nad Odrou přes starý odvodňovací příkop až do Odry.

VN Kletná - po snížení provozní hladiny

Vybrané parametry VN Kletná:

Vodní tok	Kletenský potok
Maximální hladina	308,50 m n. m.
Hladina stálého nadržení	302,90 m n. m.
Celkový objem	54 600 m³
Druh hráze	zemní s těsnicím jádrem
Výška hráze	11,0 m
Délka hráze	172,6 m

Na první pohled zachovalá vodní nádrž z šedesátých let minulého století s charakteristickou půdorysně zakřivenou hrází, zasazenou do malebné krajiny Kletenského lesa. V minulosti byla nádrž hojně využívána k rekreačním účelům, v současné době však kvalita vody již málokdy splňuje přísné

Již při studiu archivních podkladů bylo patrné, že od uvedení do zkušebního provozu provázela VD řada závad.

hygienické normy ke koupání. Již při studiu archivních podkladů bylo patrné, že od uvedení do zkušebního provozu provázela VD řada závad. Jednalo se zejména o průsaky hrází v okolí spodní výpusti. V roce 2002 byl na základě těchto průsaků konstatován havarijný stav, který byl následně odvolán s tím, že se patrně jedná o srážkovou vodu, vsáklou z koruny hráze. V loňském roce proběhl na VN Kletná inženýrskogeologický průzkum a následně posouzení bezpečnosti VD při povodni. Z průzkumu je patrné,

- nevhodné uložení spodní výpusti s rizikem vytváření průsakové cesty podél potrubí,
- rizikové konstrukční řešení šachty požeráku, procházející při návodní straně šikmým, relativně tenkým těsnicím jádrem,
- zhoršená funkce těsnicího prvku, spojená s průsaky vody přes těleso hráze,
- mělké svahové deformace na vzdušném svahu hráze, doprovázené celkovým zamokřením terénu,
- polohy jílovitého štěrku s velmi měkkou až kašovitou konzistencí, zastížené v náspu hráze,
- stabilita vzdušního svahu se v případě reálné možnosti nasycení násypu prosakující vodou blíží ke stavu mezní rovnováhy,
- náznaky svislých deformací koruny hráze dosahující až 15 centimetrů,
- nevhodné materiály použité ve stabilizační části hráze (štěrkovité zeminy s příměsí jílovité frakce 25 až 40 procent),
- absence účinného systému měření a pozorování průsaků a deformací hráze,
- riziko přelití hráze při PV200 a PV1000.

že hráz jeví závažné nedostatky:

- průsaky na vzdušném svahu hráze v okolí spodní výpusti,
- průsaky do potrubí spodní výpusti,

Na základě výše zmíněných skutečností bylo na jaře letošního roku rozhodnuto o snížení provozní hladiny přibližně o 1,3 metru a byl zadán projekt rekonstrukce. Snížení provozní hladiny se zprvu potýkalo se stavbou nově budované kanalizace v obci Suchdol nad Odrou. Stavebníci však záhy uznali závažnost situace a zařízení staveniště (unimobuňku a pažící boxy, umístěné přímo v korytě Kletenského potoka) odstranili. Další osud VN Kletná je v současné době v rukou projektantů, kteří by měli navrhnout opatření vedoucí k odstranění zjištěných nedostatků.

VN Hořejší Kunčice

Vodní nádrž Hořejší Kunčice byla vybudována v osmdesátých letech minulého století na vodním toku Deštná. Jedná se o suchou retenční nádrž, jejímž účelem je protipovodňová ochrana místní části obce Hořejší Kunčice, kde vodní tok Deštná prochází přibližně 700 metrů dlouhým zatrubněním.

Vybrané parametry VN Hořejší Kunčice:

Vodní tok	Deštná
Maximální hladina	488,31 m n. m.
Hladina stálého nadržení	suchá nádrž
Celkový objem	53 375 m³
Druh hráze	zemní homogenní
Výška hráze	9,4 m
Délka hráze	216,0 m

VN Hořejší Kunčice byla původně navržena jako nádrž se stálou hladinou (v minulosti

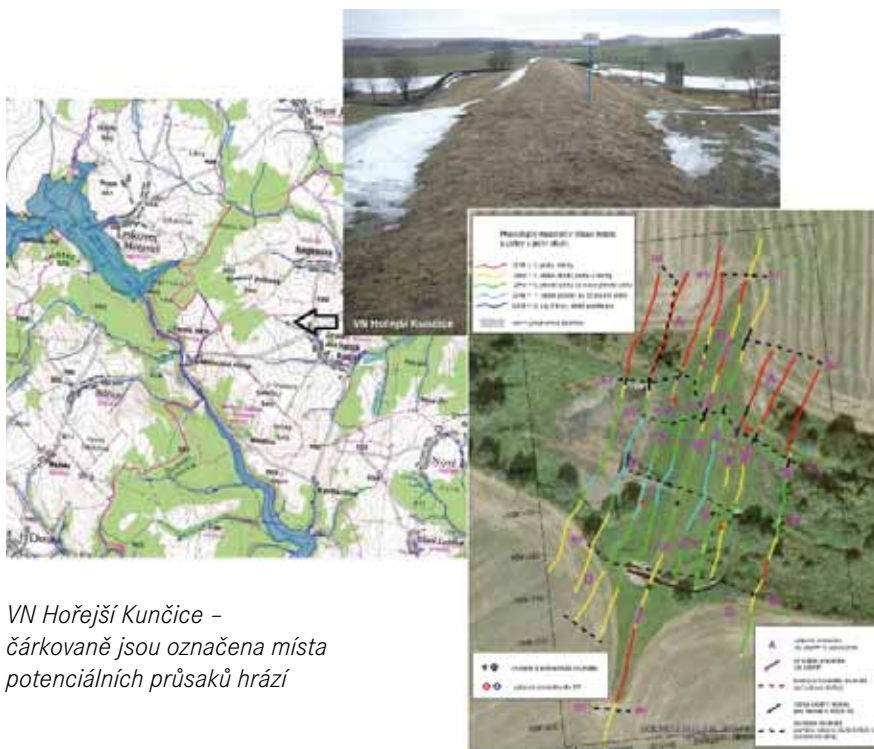
TÉMA KAPKY

byly učiněny i pokusy o využití k rybochovným účelům). Vlivem nízkých přítoků z malého povodí (přibližně 1 km²) a zejména kvůli průsakům pod hrází se však stálou hladinu nedařilo udržet a nádrž byla

Cílem průzkumu je odhalit, co je zdrojem průsaků pod hrází.

provozována jako suchá. Po převzetí VD do správy Povodí Odry odvedli pracovníci VHP Opava velký kus práce. Obnovili zcela zdevastovanou příjezdovou komunikaci, provedli nezbytné opravy ocelových konstrukcí, odtěžili nánosy před vtokem i za vyústěním spodních výpustí, vykáceli náletové dřeviny v zátopě a korytě pod hrází, osadili dluže a česlové stěny do vypouštěcího zařízení, a obnovili tak provoz téměř zaniklého vodního díla. V návaznosti na tato opatření jsme během letošního jarního tání uskutečnili zkušební napuštění a provedli podrobné dvofázové geofyzikální měření s cílem odhalit, co je zdrojem průsaků z hráže. V minulosti byl proveden inženýrskogeologický posudek a posouzení stability hráže, ale navržená opatření (vytvoření jílové těsnicí clony v patě návodního svahu hráže) neměla žádný efekt. Zda průsaková cesta prochází propustným podložím pod základovou spárou, zapomenutou drenáží bývalé meliorace, či nedostatečně zatěsněnou kamenitou cestou starého úvozu, zatím nevíme. Zajistit těsnost hráže, a využít tak plně potenciál VN Hořejší Kunčice je pro nás velká výzva.

Závěrem bych chtěl dodat, že informace o opatřeních na výše zmíněných malých vodních nádržích jsou limitovány rozsahem tohoto článku. Každá z nádrží, převzatých od bývalé ZVHS, ale i některé rybníky, které byly donedávna ve správě Povodí Odry, mají své individuální nedostatky a jejich odstranění nás bude stát ještě mnoho času a úsilí. Zjišťování technického stavu hrází navíc

VN Hořejší Kunčice – čárkovaně jsou označena místa potenciálních průsaků hrází

komplikuje několik faktorů. Na většině vodních děl chybí stálá obsluha, a při náhlé povodňové situaci tak nejsme schopni zajistit ty nejaktuálnější informace. Ve spolupráci s VH dispečinkem bylo za tímto účelem vytipováno pět strategicky umístěných nádrží, na kterých budou v rámci OPŽP umístěna zařízení pro měření hladiny. Další nepříjemnost se týká suchých nádrží. Ty se naplní

obvykle jen velmi zřídka, a to právě při povodních. Skutečný stav hrází tedy nejsme schopni v rámci běžné inspekční činnosti objektivně zhodnotit a hydrologická situace velmi často nedovoluje provést ani zkušební napuštění.

Ing. Richard ŠIMEK
provozní odbor

Spolupracujeme s odborníky z celého světa – Ing. Zoglobossou kontroluje instalaci elektrod odporové tomografie na VN Markvartovice F

Z aktuálních informací o řešení některých problémů na úseku odtokových poměrů v povodí Odry

Život kolem nás přináší i do oblasti, která je našemu státnímu podniku svěřena, neustálý pohyb a změny. Rád bych upozornil na čtyři případy z poslední doby, s nimiž se bylo možné setkat.

Před časem náš podnik obdržel žádost o stanovisko k projektové dokumentaci **lávky pro pěší a cyklisty přes řeku Olši v Českém Těšíně** (km 38,55). Řeka zde tvoří státní hranici mezi Českou a Polskou

republikou a záměrem výstavby lávky bylo propojit české a polské nábřeží s jejich parky, alejemi a sportovišti. V projektové

dokumentaci, zpracované brněnskou firmou Stráský, Hustý a partneři, bylo v prvním konceptu navrženo přemostění Olše

Řeka tvoří státní hranici mezi Českou a Polskou republikou a záměrem výstavby lávky bylo propojit české a polské nábřeží s jejich parky, alejemi a sportovišti.

Lávka pro pěší a cyklisty přes řeku Olši v Českém Těšíně

Účinná drsnost na bystřině Lomné po 60letém provozu

lávku v rozpětí kolem 40 metrů, kdy opěry byly umístěny do břehů řeky a mimo vlastní koryto byly v záplavovém území navrženy zemní násypy jako přístupové rampy. Po několika jednáních s projektantem se podařilo návrh dispozičně upravit tak, aby lépe respektoval odtokové poměry v řešené lokalitě, tedy aby lávka překlenula nejen koryto Olše, ale i „menší“ levobřežní záplavové území na českém nábřeží Míru a „větší“ pravobřežní na polském břehu Olše. Byla tak navržena lávka o čtyřech mostních polích (odleva 17 / 45 přes koryto / 17 / 14 metrů) s převýšením nad návrhovou 100letou hladinou ve vrcholu o 1,8 metru.

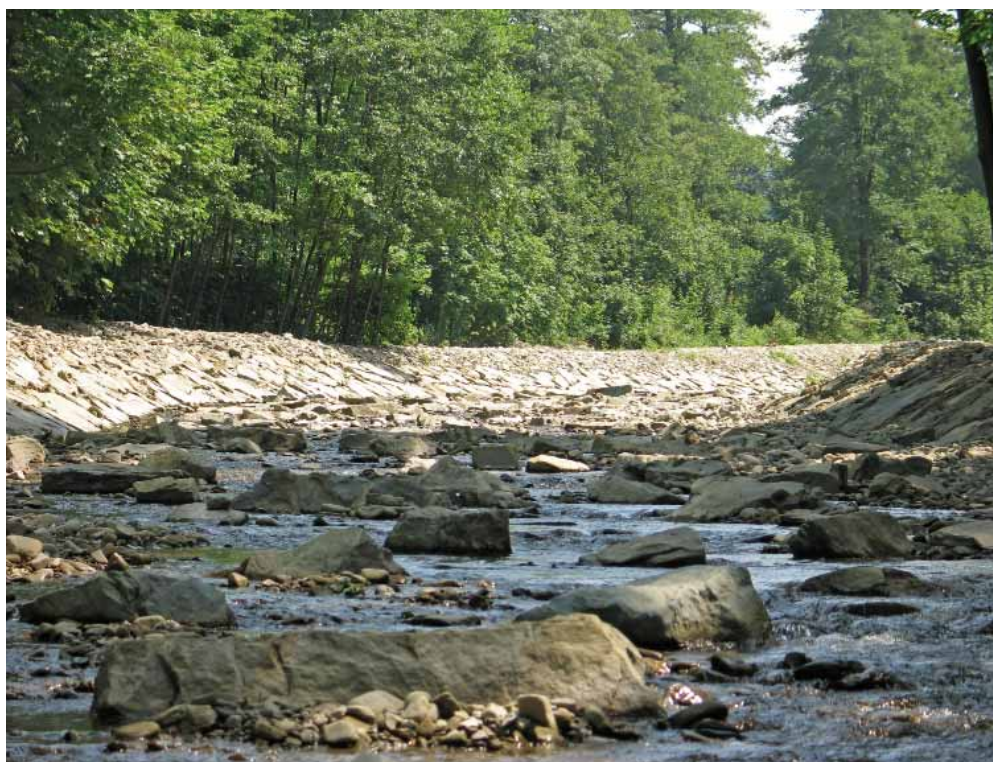
Opodstatněnost požadavků kladených z naší strany na lávku o celkové délce 93 metrů potvrdila povodeň v roce 2010. Ta při průtoku $610 \text{ m}^3/\text{s}$ (17. května 2010), blížícího se hodnotou 100leté vodě, kopírovala rozsah záplavového území a předpokládala výšku hladiny. Lávka, na níž byl provoz otevřen v červnu letošního roku, naplnila jak očekávaná „komunikační“ spojení (např. spojení významného městského rekreačního místa,

parku Adama Sikoriho, s malebnou plovárnou), tak splnila i požadavky na bezpečný a bezeškodný průchod velkých vod na řece Olši v prostoru přemostění.

Druhým příkladem jsou aktivity naší organizace na **bystřině Tyře**. Během velké vody v roce 2010 na ní došlo k povodňové škodě

na úsecích v ř. km 2,5–3,2 a 4,4–4,8. Z hlediska odtokových poměrů a hydrauliky říčních koryt stojí za pozornost zvolený způsob odstranění této škody mezi km 4,4 a 4,8. Tyru v předmětném úseku obklopuje nesouvislý intravilán, jehož charakter umožnil zvolit k obnovení funkce a stability poškozeného koryta ojedinělý přístup formou tzv. účinné drsnosti. V navrhovaném řešení je začátek a konec úpravy fixován klasickými spádovými objekty, úprava bystřinného koryta mezi nimi je však navržena bez použití dalších spádových objektů. Kvůli zabránění destrukci koryta návrh spočívá ve vložení systému kamenných rozrážečů do průtočného profilu, které přirozeným způsobem podstatně zvýší odporový souči-

nitel proudění, zajistí při zvýšené turbulenci průběžný útlum kinetické energie proudící vody a sníží střední profilovou rychlost vody pod hodnotu rychlosti vymílání. Pro Tyru byly předepsány větší „skeletové“ kameny (s rozměry $60 \times 60 \times 60$ – $80 \times 80 \times 80$ centimetrů o hmotnosti od 500 do 1000

Výstavba účinné drsnosti na bystřině Tyře

Pohled na opravu jezu v Pržně

kilogramů) ve sponu 3 x 3 metrů a „výplňové“ kameny (20 x 20 x 20–40 x 40 x 40 centimetrů o hmotnosti od 20 do 200 kilogramů) ve sponu 1 x 1–1,5 x 1,5 metru. Předností účinné drsnosti je to, že je velmi levná, pracovně nenáročná a má vzhled přirozených tratí horských toků s hrubými valouny. **Jedná se o vcelku výjimečné řešení, z minulosti jsou známy pouze dva případy staveb obdobného charakteru.** Do doby před druhou světovou válkou se datuje úprava pomocí účinné drsnosti

na švýcarské řece Aaře pod jezem Thuner a úprava bystřiny Lomné v Dolní Lomné v ř. km 10,2–10,8 provedená v polovině šedesátých let minulého století. Obě úpravy byly úspěšné. Při přípravě návrhu na Lomné tehdejší zodpovědný projektant (Ing. Jařábáč, Státní lesy v Krnově) navázal styk se švýcarským vodním úřadem, vykonávajícím dozor při zhotovení stavby na Aaře, který české straně poskytl cenné informace a rady. Kromě toho byl ve Výzkumném ústavu vodného hospodářstva v Bratislavě

proveden fyzikální pokus formou dvojrozměrného modelu v hydraulickém žlabu. Asi nejdůležitějším výsledkem bylo poznání, že vložením kamenů do koryta bystřiny Lomné došlo ke zvýšení odporového součinitele dna na hodnotu kolem $n = 0,1$, tj. na více než 2,5násobek odporového součinitele vlastního materiálu koryta. Navzdory skutečnosti, že modelový výzkum byl proveden velmi zjednodušeně a nemohl jednoznačně odpovědět na celou řadu dalších otázek, bylo rozhodnuto účinnou drsnost na Lomné

Balvanitý skluz na Ostravici v Pržně

Po téměř 60 letech provozování tohoto „vodního díla“ lze konstatovat, že úprava je stabilní, bezúdržbová a nevykazuje žádné povodňové škody.

vybudovat jako pokusnou trať v přírodě. Po téměř 60 letech provozování tohoto „vodního díla“ lze konstatovat, že úprava je stabilní, bezúdržbová a nevykazuje žádné povodňové škody. Přejme si, aby stejně úspěšná jako na Lomné byla i budovaná úprava Tyry a aby se tento způsob úpravy bystřin začal využívat častěji, zejména v lesních a lučních úsecích a tam, kde je odsazená rozptýlená zástavba. Třetím příkladem hydraulicky zajímavě připravovaných a budovaných staveb jsou

jezy na řece Ostravici ve Vítkovicích (km 8,765) a v Pržně (km 32,970). Při projekční přípravě vítkovického jezu bylo zjištěno možné odtrhávání přepadového paprsku od proudnicové plochy, což by mělo za následek vznik podtlaku v prostoru mezi přepadajícím paprskem vody a přelivnou plochou. Podtlak poté způsobuje vysávání pevných částic z tělesa přelivu, což v kombinaci s extrémním obrusem, jež způsobuje intenzivní chod splavenin za povodní, znamená značné poškození přelivné plochy. Z uvedených důvodů proto bude jez nově opatřen tzv. Smetanovou přelivnou plochou. **Co je Smetanova přelivná plocha? Je to plocha, od níž by se teoreticky přepadající vodní paprsek neměl ani odtrhnout a ani by na ni neměl vyvozovat tlak.** Její autor, akademik Smetana, požadoval – a navrhovaným tvarem dosáhl –, aby tato proudnicová plocha byla mírně „vytlačena“ do

Od použití Smetanovy přelivné plochy na obou jezích lze očekávat významné prodloužení životnosti těchto vzdouvacích konstrukcí.

nastává pod jezem povrchový režim proudění. Po teoretickém návrhu můstku bylo od záměru na jeho zhotovení nakonec upuštěno, protože nebyly splněny požadované hydraulické a okrajové podmínky a bez odzkoušení na fyzikálním modelu by mohlo dojít k odtokovým závadám, resp. škodám na korytě Ostravice za závěrečným prahem vývaru jezu. Posledním příkladem hydraulického zkoumání a hledání optimálních parametrů průtočného profilu koryta je připravovaná **úprava Luhy v Jeseníku nad Odrou v km**

0,4 metru pro 180denní vodu s navazujícími svahy 1 : 1 a celkovou hloubkou 1,05 metru a šířkou 4,3 metru pro 30denní vodu) se podařilo odtokové poměry významně zlepšit. **Průřezové rychlosti vody by se měly v případě zhotovení úpravy zvýšit v průměru téměř na dvojnásobek oproti dnešnímu stavu, obdobně v průměru více než dvakrát se zvýší transportní schopnost toku.** A na bermě se bude průtok vyskytovat maximálně pouze 30 dnů v roce oproti dnešku, kdy je berma statisticky zaplavována více než šest měsíců v roce. Nyní probíhá investiční a projekční příprava úpravy koryta Luhy v Jeseníku nad Odrou. Pokud se zdaří majetkoprávní vypořádání pozemků nezbytných pro tuto stavbu a zároveň bude nalezen způsob financování, lze očekávat, že dnešní náročná a častá údržba se stane minulostí a současně se významně zvýší stupeň ochrany proti povodním.

Výstavba drátokamenných výhonů na Opavě v Karlovicích-Zadní Vsi

přepadajícího paprsku, a paprsek tím na ni vyvozoval nepatrný tlak. Sledoval tím větší bezpečnost proti vzniku podtlaku. Je třeba zmínit, že Smetanovou přelivnou plochou bude opatřen i jez v Pržně, na kterém nyní probíhají stavební práce. Od použití Smetanovy přelivné plochy na obou jezích lze očekávat významné prodloužení životnosti těchto vzdouvacích konstrukcí.

Na jezu ve Vítkovicích se zvažovalo i využití efektu tzv. odrazového můstku, kdy přepadový paprsek vtéká na povrch dolní vody v podjezí, a za vysokých průtoků tak

0,000–2,850. V roce 2009 proběhla na Luze katastrofální povodeň způsobená přívalovými srážkami, což se stalo impulzem pro zvýšení stupně protipovodňové ochrany obce. Součástí řešení je i optimalizace tvaru a rozměrů kynety Luhy tak, aby průtoky lépe odváděly splaveniny a zejména plaveniny, a omezilo se tak opakovanému zanášení. Dalším cílem návrhu je omezit dlouhodobé zamokřování berem koryta, ke kterému v současné době často dochází. Nalezením optimálního tvaru kynety (obdélníkový profil s šířkou 3 metry a hloubkou

Pokud se zdaří majetkoprávní vypořádání pozemků a zároveň bude nalezen způsob financování, dnešní náročná a častá údržba se stane minulostí a významně se zvýší stupeň ochrany proti povodním.

Existují i další zajímavé příklady řešení odtokových poměrů a hydrauliky otevřených koryt, k nimž patří stanovení půdorysného a výškového uspořádání balvanitého skluzu na Ostravici v Pržně pod železničním mostem frýdlantské dráhy nebo dořešení ochrany proti povodním z řeky Opavy v obci Karlovice, části Zadní Ves, pomocí drátokamenných výhonů, na které navazuje projekt řešící usměrnění proudění velkých vod nad 20letým průtokem v levobřežním záplavovém území, a mohly by následovat i další příklady, ale podstatný je následující závěr: Znalost hydrauliky říčních koryt a její uplatňování v projekční a stavební praxi znamená pro připravovanou a následně provozovanou vodní i dopravní díla jejich větší bezpečnost a delší životnost, a v konečném důsledku tak i optimalizaci finančních nákladů.

Ing. Břetislav TUREČEK
odbor vodohospodářských
konceptí a informací

Ptáci v povodí Odry: Pojďme se projít kolem vody...

Pojďme se projít kolem našich tekoucích i stojatých vod a pozorujme ptactvo. Budeme-li mít velké štěstí, uvidíme největšího ptáka obývajícího vzdušný prostor Evropy – orla mořského, který od roku 2010 hnízdí i v Poodří. Orel mořský vyhledává vodní plochy a jeho potravu tvoří ryby a vodní ptáci, jež loví v letu těsně u hladiny, a nepohrdne ani mršinou. V Moravskoslezském kraji hnízdí v současnosti čtyři páry orla mořského. V poslední době novinové stránky plní zprávy o lidské zášti a zvrácenosti, kdy na tohoto ptáka chystají nástrahy. Na obloze uvidíme hojně poletovat menší i větší bílé ptáky podobného zjevu, přičemž jejich hlasové projevy nám budou evokovat mořské pobřeží. Jedná se o složitě rozeznatelnou skupinu racků. Někteří jsou menší, jiní větší, mají či

Racek chechtavý

nemají čepičku, červenou skvrnu na zobáku a mladí jedinci vypadají jinak než dospělci. Jedno však mají společné – jsou nádherní. Z oblaků se podívejme do korun stromů. Ve stromových porostech je vidět po kmeni pobíhající tvoreček, malý šedo-modrý ptáček s černým proučkem přes oko, kterak šplhá hlavou dolů. Potkali jsme brhlíka lesního, který – ač drobný tělem – ozývá se mocným písknutím i výrazným trylkem. Je to stálý pták a rád navštěvuje krmítka. Semínka ukládá do skrýší za kůrou stromů anebo zasunuje do země – a my se pak divíme, odkud se vzala ta slunečnice v truhlíku... Měla jsem brhlíčího kamaráda, který létal oknem do kuchyně a uzobával pečivo, a já měla obavy o jeho zdraví. Brhlíci jsou vydatnými konzumenty hmyzu a občas přelétávají se sýrkami. Sýrkorek je několik druhů sdužujících se do smíšených hejn, kde každý druh švitoří svou ptačí řečí. Neznámější, největší a nejhlasitější je sýkora koňadra, která se živí hmyzem či rostlinnou potravou a větší kousky naťukává zobákem jako datel. Její ťukání

Modřinky obratně hlavou dolů obírají hmyz z převislých větvíček a zároveň se kontaktním hlasem navzájem dorozumívají.

Sýkora modřinka

do slunečnicového semínka na okenním parapetu s krmítkem mě budí. Podstatně menší sýkora modřinka se od předchozího druhu odlišuje velikostí a blankytně modrým temenem. Modřinky obratně hlavou dolů obírají hmyz z převislých větvíček a zároveň se kontaktním hlasem navzájem dorozumívají. Sýkora lužní a sýkora babka jsou podobné, méně vybarvené druhy, které se snadněji dají rozlišit podle hlasu, a obě mají na hlavě černou čepičku či šátek – od toho pojmenování babka. Typickým druhem porostů lemujících břehy vodních toků je mlynařík dlouhoocasý, snadno identifikovatelný druh podle charakteristického crčivého kontaktního hlasu „crr crr crr“. Je obdařen mimořádně dlouhým ocáskem, který jakoby vyvažuje malé chundelaté tělíčko. Hejna mlynaříků přelétají ze stromu na strom a sbírají potravu. Hnízdo s bočním otvorem stavějí v korunách stromů a na krmení mláďat se podílejí i další dospělí mlynaříci, a to buď sourozenci z předchozího hnízdění, anebo jedinci, kteří nezaložili vlastní rodinu. V rákosinách hnízdí rákosník obecný, ten se ze zimovišť vrací mezi posledními ptáky a mezi prvními odlétá. Hnízda zavěšená mezi stvoly rákosů často hostí mláďata kukačky.

A teď pohlédněme do korun stromů a do zrcadla. Máte po ránu v zrcadle problém poznat sebe sama? Někteří savci a ptáci tento problém nemají a dokážou si uvědomit, že hledí na svůj odraz. Vědci tento důkaz inteligence zkoušejí tak, že zvířeti na tělo umístí značku. Druhy se schopností poznat sebe sama mají snahu značku odstranit nebo se jí alespoň dotknout. Takto je vedle šimpanze, slona a delfína obdařen i holub. Při pozorování některého z našich holubů si vzpomeňte, že hledíte na inteligentní stvoření. Nejčastěji spatříme a uslyšíme holuba hřivnáče, který k nám v březnu přilétá ze svých zimovišť v jižní a západní Evropě. Je z našich holubovitých ptáků největší a bílá skvrna na krku jej odlišuje od menšího a ohroženého holuba doupňáka, který – jak je z pojmenování zřejmé

Holub hřivnáč

– hnízdí v doupných stromech starých bukových lesů. Ve městech žijí zdivočelí holubi, jejichž předkem byl holub skalní, který hnízdí na středomořských útesech a byl domestikován před více než šesti tisíci lety. Holubům podobné jsou hrdličky – zahradní a divoká. Hrdlička zahradní je stálá a faunu Evropy obohatila postupným osídlováním a migrací až z Indie. Na Moravě byla zjištěna až v roce 1942 a do roku 1955 osídlila celou republiku. Poznáme ji podle šedobílého zbarvení a charakteristického černého pruhu (obojku)

Hrdlička zahradní faunu Evropy obohatila postupným osídlováním a migrací až z Indie.

na krku. Menší hrdlička divoká má hnědé až oranžové lemy per a tři černo-bílé srpovité pruhy na krku. Jejím návratu v květnu předchází masové vraždění jihoevropskými lovci, kteří ji při přeletu z Afriky střílejí. Jeden z nejkrásnějších hlasů v tónech flétny má žluva hajní, tažný pěvec obývající lužní lesy, parky a zahrady, s nepřehlédnutelným žlutým peřím, jenž hnízda z větviček zavěšuje vysoko v korunách stromů. Malá pomůcka – žluva je pěvec. Naopak žluva šedá a zelená patří mezi datlovité ptáky podobného vzhledu, s červenou čepičkou na hlavě a méně výrazným hlasem. Z výšin stromů přenesme pohled dolů k řečištím a břehům. Uprostřed koryta se po kamenech houpavě pohybují dva druhy

Konipas bílý s úlovkem

konipasů. Konipas bílý a méně známý konipas horský. První je černo-bíle zbarvený, o velikosti vrabce, s dlouhým ocasem, lidově se mu říká třasořitka. Konipas horský je vyveden ve žluto-černé kombinaci a je vázanější na tekoucí vodu. Oba druhy jsou částečně tažné a zimují v jižní Evropě, Asii a Africe, ale mohou přezimovat i u nezamrzlých vodních ploch. V březnu se ze zimovišť vrací kulík říční a záhy se ozývá pisklavým „priu priu“. Častěji kulíka uslyšíme, než uvidíme svižně pobíhat mezi kameny. Díky zbarvení dokonale splývá s kamenitým podkladem náplavů, na kterých hnízdí. Drobný

hnědo-bílý ptáček s černým límečkem na bílém krku a oranžovým okem vytváří na zemi mezi kameny malou jamku vystlanou kamínky, do které snáší vajíčka. Dalším druhem hnízdícím na náplavech je dlouhým zobáčkem a ještě delšíma nohama vybavený písk obecný. Z náplavů a břehů vyplašíme odpočívající kachny.

Plovavé kachny hledají potravu v mělčinách a pod hladinu se ponoří nanejvýš hlavou, ocas mají nad hladinou.

Budeme-li je chvíli pozorovat, podle způsobu lovu rozlišíme, zda se jedná o kachny plovavé, nebo potápivé. Plovavé hledají potravu v mělčinách a pod hladinu se ponoří nanejvýš hlavou, ocas mají nad hladinou. Patří k nim nejběžnější kachna divoká, dále čírka obecná, lžičák pestrý a další. Potápivé se potápějí celé a dostanou se k potravě i v hlubší vodě. Tuto skupinu zastupuje například morčák velký, zrzožlávka rudozobá a polák velký. Vedle

Pěnkava obecná u řeky

kachen plavou labuť velké a bedlivě pozorují kolemjdoucí, zda jim nehodí nějaké to papáníčko. Neblahou zkušenost s pražskými labuťmi má můj kolega, kterého poté, co jim nadrobil na nábřeží rohlík, pronásledovaly s mácháním křídel a hlasitým křikem do pražských ulic. Že se dá ve vodě koupat a lovit, vědí i další ptačí druhy a je radost pozorovat rochnící se kosy, drozdy nebo pěnkavy obecné. Nebo můžeme vidět zběsile pobíhající špačky obecné, lovíci mezi kameny v řečišti líhnoucí se jepice. Ptačích druhů, které můžeme kolem vody vidět, je mnohem více. Některé jsem už popsala v předchozích povídkách, další si nechám do zásoby.

RNDr. Lenka FILIPOVÁ
ekolog

Špaček lovíci líhnoucí se hmyz

Podnikové vodohospodářské sportovní hry – SMILOVICE 2012

Oficiální zahájení her

Stolní tenisté soutěžili v turnaji společně

Smilovice leží v podhůří Beskyd. První zmínka o Smilovicích pochází z roku 1448, kdy bylo území obce v majetku jakéhosi Ozana ze Smilovic. Obec údajně dostala své jméno po jistém Františku Smylovi, který sem přiváděl nové obyvatele. Smilovice nebyly původně samostatnou obcí – tou se staly až roku 1850. Obec později svou samostatnost opět ztratila, došlo k tomu 1. ledna 1980, kdy se sloučila s tzv. střediskovou obcí – Hnojníkem. Roku 1991 však byla samostatnost obce obnovena.

Urputný boj fotbalistů

Pro každoročně pořádané Podnikové vodohospodářské sportovní hry, organizované závodem 2 Frýdek-Místek, byl zvolen právě areál TJ Smilovice, který vyniká jak krásou okolní přírody, tak i vybaveností. Sportovní hry se konaly 15. června 2012 za účasti 87 sportovců. Zahájil je generální ředitel Ing. Miroslav Krajíček spolu s ředitelem závodu 2 Frýdek-Místek Ing. Jiřím Šaškem, poté pronesl slib sportovců Ing. Lumír Peterek.

Soutěžilo se v těchto disciplínách: volejbal, tenis, stolní tenis, malá kopaná a běh terénem. Letos bohužel proběhl turnaj ve volejbalu bez účasti Opavy, takže chyběl opravdu kvalitní soupeř. Po vyčerpávajícím zápase s družstvem Ostravy A – a musím přiznat, že i s družstvem Ostravy B – se nám opět podařilo obhájit

vítězství. V malé kopané dosáhlo v tomto roce na metu nejvyšší družstvo Ostravy,

bohužel Frýdek-Místek i při účasti dvou družstev uzavřel tabulku. Běh terénem –

jak v kategorii žen, tak i mužů – nepřinesl na prvních místech v porovnání s minulým rokem žádnou změnu, totéž platí i pro tenis a stolní tenis.

Pěkné počasí určitě přispělo k dobré náladě všech zúčastněných a po vyhlášení výsledků a předání ocenění v jednotlivých kategoriích jsme mohli přistoupit k regeneraci vyprahlých těl chladivým mokem za popěvku písně „Dělání, dělání, všechny smutky zahání...“.

Myslím, že i letos můžu vyhodnotit „malé sportovky“ jako vydařené, a předávám pomyslný štafetový kolík SSP Ostrava.

Sportu zdar!

Zbyněk TUČNÝ
organizátor sportů

VOLEJBAL	
pořadí	družstvo
1.	Frýdek-Místek
2.	Ostrava A
3.	Ostrava B

MALÁ KOPANÁ	
pořadí	družstvo
1.	Ostrava
2.	Opava
3.	Frýdek-Místek

BĚH TERÉNEM – MUŽI	
pořadí	jméno
1.	Pekař
2.	Lepík
3.	Flaška

BĚH TERÉNEM – ŽENY	
pořadí	jméno
1.	Fochtová
2.	Götzingerová
3.	Šmídová

STOLNÍ TENIS – MUŽI	
pořadí	jméno
1.	Šeliga
2.	Fanfrla
3.	Otto

STOLNÍ TENIS – ŽENY	
pořadí	jméno
1.	Hrubá
2.	Gojová
3.	Čeplová

TENIS	
pořadí	jméno
1.	Prešer
2.	Zich
3.	Janiček

CELKOVÉ POŘADÍ	
pořadí	
1.	SSP Ostrava
2.	Závod Frýdek-Místek
3.	Závod Opava

Sportovní akce na Slezské Hartě

O víkendu 14. a 15. července bylo na VD Slezská Harta rušno, konaly se zde dvě sportovní akce.

První a rozsahem větší akcí byl 6. ročník závodu plachetnic pod názvem Bermuda Cup. Do soutěže bylo přihlášeno 40 posádek z celé republiky. Vlastní soutěž probíhala v sobotu i neděli, ale zázemí se budovalo již od středy.

Akce přitáhla ke břehům přehrady spoustu diváků, i když počasí – hlavně v sobotu – moc nepřálo.

Bermuda Cup 2012 – průběh závodu

Pořadatelem závodů byl Yacht Club BER Slezská Harta.

Druhou akcí byl již 9. ročník hasičského silového víceboje Hartaman 2012.

Soutěž proběhla v sobotu a zúčastnili se jí jak naši závodníci, tak malý kontingent hasičů z Polska. Zhruba padesátka závodníků soutěžila v šesti disciplínách – v běhu s hadicemi a jejich položení na metu, bušení 15kilogramovým kladivem v Hammer Boxu, překonávání dvoumetrové bariéry, transportu figuríny do vzdálenosti 50 metrů,

Hartaman 2012 – soustředění před závodem

smotávání rozvinutých hadic a v běhu po schodech podél skluzu na korunu hráze. Pořadatelem této akce byl Sbor dobrovolných hasičů Světlá Hora.

Jindřich VRÁGA
vedoucí hrázný VD Slezská Harta

XXXV. vodohospodářské sportovní hry Pardubice, 23. až 25. srpna 2012

Ze zahajovacího programu her

Pořadatelem 35. ročníku Vodohospodářských sportovních her byla společnost Povodí Labe, státní podnik. Počasí tentokrát bylo moudřejší než během minulého ročníku, pouze zahajovací ceremoniál byl poznamenán lehkým deštěm.

Stejně jako loni jsme neměli kompletní zastoupení ve všech sportovních disciplínách, neboť se nepodařilo poskládat ženský volejbalový tým. Dát dohromady týmy pro jednotlivé sporty nebylo vůbec jednoduché, sestavy se měnily do posledních okamžiků. Nakonec se vše povedlo a sportovci našeho podniku vyrazili po zahájení her na svá sportoviště. Fotbalisté na umělé trávě bojovali jako lvi a jejich nasazení je přivedlo

k obrovskému úspěchu – v malé kopané se umístili na 2. místě. Dalším stříbrným překvapením se letos stali volejbalisté muži, kteří prošli turnajem naprosto neuvěřitelným způsobem a udělali nám všem velkou radost.

Ani v duatlonu se naši sportovci nemají za co stydět. Obě naše lodě – jak muži, tak ženy – dojely ve slušném čase a bez

nehody do cíle. Sobotní běh byl zřejmě náročnější částí závodu, ale všichni naši reprezentanti ze sebe vyždímali to nejlepší, co v nich bylo.

Stolní tenis se povedl lépe děvčatům, která domů přivezla body za skvělé 2. místo, a přispěla tak svými výkony k lepšímu umístění naší výpravy v celkovém pořadí. Tenis se hrál na kurtech v příjemném areálu v bezprostřední blízkosti pardubického zámku. Tento areál hostí každoročně borce staršího dorostu z celé republiky, kteří se zde perou o vítězství v „pardubické juniorce“. Naši chlapci nakonec získali krásné 6. místo.

Informaci o celkovém umístění naší výpravy – 6. místo z celkového počtu 15

výprav – jsme se dozvěděli již tradičně na slavnostním závěrečném vyhlášení s tím, že pořadatelství příštích her bylo předáno státnímu podniku Povodí Ohře.

Všem zúčastněným děkujeme za dobrou reprezentaci a vedení podniku děkujeme za podporu naší účasti na letošních Vodohospodářských sportovních hrách.

Zbyněk TUČNÝ
organizátor sportů

Zdeňka DAVIDOVÁ
vedoucí personálního odboru

Družstvo mužů Povodí Odry v duatlonu

Prof. Ing. Jaromír Říha, CSc. (nar. 23. července 1961 v Hodoníně)

Přednáší na Stavební fakultě Vysokého učení technického (VUT) v Brně předměty z oboru vodních staveb a přes deset let působí jako soudní znalec v oboru stavebnictví a vodního hospodářství. Se státním podnikem Povodí Odry začal spolupracovat před více než 14 lety, kdy se zpracováním hydrodynamického modelu proudění v korytě řeky Odry podílel na ochraně území města Ostravy před povodněmi. Kromě Povodí Odry spolupracuje i s ostatními podniky Povodí v ČR – s Povodím Labe, Povodím Moravy, Povodím Ohře a Povodím Vltavy – a s dalším správcem toků u nás – Lesy ČR. Spolupracoval také se zrušenou ZVHS.

Je absolventem Fakulty stavební VUT v Brně, oboru se zaměřením na hydrotechniku. Ve druhé polovině osmdesátých let pracoval jako projektant a na začátku let devadesátých jako externí konzultant v Hydroprojektu, o. z. Brno, a to na střediscích kanalizací a hydrotechniky. Od roku 1988 je zaměstnancem Fakulty stavební VUT v Brně. Zde na Ústavu vodních staveb pracoval nejdříve jako odborný asistent a od roku 1997 jako docent v oboru vodní hospodářství a vodní stavby. Od roku 1994 působí jako autorizovaný inženýr v oboru vodohospodářské stavby. V roce 2002 byl ministrem spravedlnosti jmenován soudním znalcem v oboru stavebnictví, odvětví vodní stavby, a v oboru vodní hospodářství. O dva roky později pak byl jmenován profesorem pro obor vodní stavby.

Od roku 1993 se prof. Říha zabývá tvorbou matematických modelů hydrodynamických a disperzních jevů se zaměřením na hydrauliku podzemní vody, říční hydrauliku a modelování jakosti vody ve vodních tocích. Je řešitelem několika grantových projektů Grantové agentury České republiky. Publikoval velké množství článků v domácích i zahraničních vědeckých a odborných časopisech, vydal knižní publikace i monografie, své příspěvky přednesl na domácích

a zahraničních vědeckých konferencích a odborných seminářích. Je i autorem nebo spoluautorem mnoha odborných či vědeckovýzkumných prací, projektů, odborných expertních, recenzních a oponentských posudků a mnoha dalších. K jeho starším publikačním počínům patří Anglicko-český a česko-anglický slovník vodních staveb a vodního hospodářství či monografie Jakost vody ve vodních tocích a její matematické modelování. V posledním desetiletí se zabývá analýzou rizika záplavových území, přehrad a také problematikou spolehlivosti ochranných hrází. Od roku 2003 je členem redakční rady časopisů Vodní hospodářství a Stavební obzor, od roku 2010 časopisu Journal of Hydrology and Hydromechanics. Současně pracuje jako místopředseda Českého přehradního výboru.

S Povodím Odry spolupracuje od roku 1998, kdy se podílel na zpracování hydrodynamického modelu proudění v korytě řeky Odry v rámci ochrany území města Ostravy před povodněmi. Dále s podnikem řešil problematiku hydrodynamiky vodních toků – záplavových území zvláštních povodní, bezpečnosti a spolehlivosti přehrad a hodnocení bezpečnosti hrází malých vodních nádrží. Výsledky těchto prací publikoval s pracovníky Povodí Odry na kongresech ICOLD a ECOLD či na akcích Českého přehradního výboru.

„V současné době se v rámci spolupráce s Povodím Odry podílím zejména na technicko-bezpečnostních prohlídkách přehrad Morávka, Žermanice, Těrlicko, Slezská

Prof. Ing. Jaromír Říha, CSc., (druhý zprava) spolu s kolegy na exkurzi v rámci letošního kongresu ICOLD v Kjótu

Harta, Šance a Kružberk, na studii modernizace TBD vodního díla Kružberk a na posuzování bezpečnosti malých vodních nádrží za povodní,“ vyjmenovává prof. Říha své činnosti pro státní podnik Povodí Odry a dodává: „V oblasti malých vodních nádrží jsme s kolegy pro Povodí Odry posuzovali bezpečnost při povodni pěti malých vodních nádrží, které Povodí Odry převzalo po transformaci Zemědělské vodohospodářské správy. Práce byly prováděny v těsné spolupráci s pracovníky podniku, kteří nám zajišťovali potřebné podklady a důležité informace. Spolupráce v této oblasti bude pravděpodobně pokračovat i v tomto roce.“ Posouzení ukázala, že řada děl nevyhovuje aktuálním požadavkům na jejich bezpečnost – jednak z hlediska dobových návrhových parametrů děl a jednak z hlediska způsobu jejich návrhu, provedení a dosavadního provozování. Důsledkem mnohdy nevyhovujícího stavu je skutečnost, že prakticky při každé extrémní povodni dochází na území ČR k protržení hrází malých vodních nádrží. Periodické hodnocení bezpečnosti těchto nádrží a jejich postupné úpravy jsou tak podle slov prof. Říhy důležitým krokem ke zlepšení stávající situace.

Prof. Ing. Jaromír Říha, CSc., u Niagarských vodopádů v rámci kongresu ICOLD v Montrealu v roce 2003

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

JUBILEA

ŽIVOTNÍ JUBILEA – ZAMĚSTNANCI

VAŠENKOVÁ SIMONA, Ing. programátor výp. systémů

KAŇOK PETR vodohospodářský dělník
TKÁČOVÁ ŠÁRKA finanční referent
SÍVEK JAN. úsekový technik
ŽŮREK PAVEL provozní elektrikář
PÁLKOVÁ VĚRA administrativní pracovník
FANFRLA MIROSLAV provozní zámečník
POLÁCHOVÁ MARIE dopravní referent

ŽIVOTNÍ JUBILEA – DŮCHODCI

BURDILÁK PETER. závod Frýdek-Místek
JACHNICKÁ MIROSLAVA
 závod Frýdek-Místek

KOHUT JINDŘICH závod Frýdek-Místek
ŠKRÁČKOVÁ ANNA správa podniku
SKULOVÁ MIROSLAVA správa podniku

PRACOVNÍ JUBILEUM – 10 LET

GELNAROVÁ ANDREA, Ing.
 referent VH rozvoje

PRACOVNÍ JUBILEUM – 20 LET

SMETANA ZDENĚK
 provozní zámečník

PRACOVNÍ JUBILEUM – 25 LET

TVRZ PAVEL vodohospodářský dispečer

KAMINSKÁ EVA sekretářka
TUREČEK BŘETISLAV, Ing.
 vedoucí odboru VH koncepcí a informací

PRACOVNÍ JUBILEUM – 30 LET

PAGÁČ JIŘÍ, Ing. vedoucí odboru VH dispečinku
HÝL TOMÁŠ technický pracovník

PRACOVNÍ JUBILEUM – 35 LET

VAVERKOVÁ VLASTIMILA zásobovač

PRACOVNÍ JUBILEUM – 40 LET

VÁLKOVÁ KARLA technický pracovník

NAPSALI O NÁS

Informace o státním podniku Povodí Odry se pravidelně objevují v regionálních i celostátních médiích. Zde najdete výběr toho nejzajímavějšího, co média o Povodí Odry vydala za poslední tři měsíce.

Patnáct let poté

[Haló noviny, 9. července 2012]

Právě v tyto dny je to 15 let, kdy značnou část republiky zasáhly ničivé povodně. Až tisíciletá voda zpustošila obrovské území a zmařila několik desítek lidských životů. Od té doby lidé při větším dešti nervózně pozorují potoky a řeky, kterými jim v roce 1997 přiteklo velké neštěstí.

Je nutno říci, že Povodí Moravy, Povodí Odry i Lesy ČR v rámci svých kapacit, financí a možností vykonaly kus poctivé práce. Vynaložily stovky milionů korun na zvýšení kapacity koryta Moravy a přítoků Odry, bylo vyčištěno mnoho kilometrů toků, zpevněny kilometry břehů.

Přehrada by údajně Opavě při povodních pomohla

[Opavský a Hlučínský deník, 25. srpna 2012]

Stavba přehrady v Nových Heřminovech u veřejnosti neustále vzbuzuje vášně. Celá přehrada není stěžejní jen pro oblast Krnovska a Bruntálska, ale také pro Opavsko. „Přehrada v Nových Heřminovech s dalšími protipovodňovými opatřeními je koncipována tak, aby zastavila stoletou vodu. Z hlediska ochrany obyvatel a majetku je to stavba nevyhnutelná,“ vysvětloval Čestmír Vlček. V této souvislosti existují i jiné, alternativní varianty. Odpůrci navrhují zvýšit kapacitu koryta řeky a zveřejněny byly také další možnosti. Jestliže se však budeme zabírat neúčinnější ochranou, dojdeme opět k přehradě v Nových Heřmino-

vech. „Je to na ideálním místě, v údolí. Lepší lokalita pro novou přehradu zřejmě není,“ zauvažoval vedoucí provozního úseku Povodí Odry Radek Pekař.

Požehnání dostala stavba už i od ministerstva životního prostředí.

Zkontrolují také táborníky

[Bruntálský a Krnovský deník, 23. července 2012]

Jelikož ne každý respektuje okolo přehrady Slezská Harta zákony a zákazy, státní podnik Povodí Odry zpřísní kontroly. Zaměří se na zakázané stání vozidel, rozdělování ohňů i na jiné nešvary, pro letní období tak typické. Kontroly probíhají nepravidelně, aby se na ně nemohl žádný z hříšníků předem připravit. Velkou kontrolou za účasti policie už rybáři na Hartě zažili na začátku prázdnin.

Povodí Odry zahájilo finančně nejnáročnější akci

[Český rozhlas Ostrava, 1. srpna 2012]

Povodí Odry zahájilo finančně nejnáročnější akci, kterou naplánovalo pro letošní rok. Jde o protipovodňová opatření v Sedlnicích na Novojičínsku. „Rozšíření koryta tamního toku a další práce přijdou přibližně na 40 milionů korun a potrvají déle než rok,“ uvedl Čestmír Vlček z Povodí Odry. Lidé se poté nebudou muset obávat ani trvalejších dešťů.

[Texty byly redakčně zkráceny]

POZOR: VÝLOVY RYBNÍKŮ

● Rybníka Výtažník v Krnově včetně dne otevřených dveří na sádkách

(příjezd od ČOV a parkování u sádek a prodejny ryb)

**Kdy: neděle 28. října 2012
od 9.00 do 15.00 hodin**

Program:	Co uvidíte a uslyšíte:
● výlov rybníka (cca 9.30–13.00)	jak se loví rybník (včetně odborného komentáře)
● den otevřených dveří (sádky 9.00–15.00)	ukázky sladkovodních ryb
● ochutnávka ryb (10.00–15.00)	sami si můžete ulovit pstruha
● prodej ryb včetně kuchání (sádky 9.00–15.00)	jak se ryby připravují

● Petrova rybníka u Krnova (BALATON)

(odbočka na průmyslovou zónu)

**Kdy: od 31. října do 1. listopadu 2012
po oba dny od 8.00 hodin**

Program:

- Uvidíte rybářské řemeslo na vlastní oči.
- Výběr různých druhů a velikostí ryb za ceny od výrobce.
- Výlovový prodej bude probíhat na sádkách.

Kdo nestihne výlov, může přijít na sádky na Petrově rybníce v Krnově (za areálem čistírny odpadních vod), kde se ryby prodávají celoročně – je zde možnost bohatého výběru za solidní ceny. Přijímáme také objednávky od obchodníků na Vánoce, zajišťujeme i dovoz.

Srdečně Vás zve Povodí Odry

Pozor! V případě nepřízně počasí se může termín výlovu posunout. Děkujeme za pochopení.

Střediska prodeje tržních ryb:

Ve všech níže uvedených prodejnách Vám zakoupené ryby na přání i vykucháme.

Pstruhová líheň a odchovna Žermanice

p. Marek – tel.: 596 421 301, příp. 602 570 533
Prodejní doba: středa 8.00–13.00 hod.
pátek 8.00–17.00 hod.
před Vánoce denně

Prodejna Opava, Kolofíkovo nábřeží 54

vedoucí I. Jedlička – tel.: 606 713 389
tel. prodejna (pouze prodejní dny): 722 727 105
Prodejní doba: pátek 9.00–17.00 hod.
před Vánoce denně

Petrův rybník Krnov (za areálem ČOV)

p. Benedik – tel.: 554 611 316, 601 393 165
Prodejní doba: pátek 9.00–17.00 hod.
od 1. 5. po–čt 9.00–14.00 hod.
pá, so, ne 9.00–17.00 hod.
před Vánoce denně

V tomto zařízení je možnost rybolovu pro širokou veřejnost (lov pstruhů, lov kaprů a ostatních rybníčních druhů), a to od 1. 5. do 21. 10. pá, so, ne cca 6.00–20.00, v ostatní dny po dohodě